

TOSAMA

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965.
List, ki ga
člani kolek-
tiva dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat meseč-
no.
Leto izhaja-
nja: XVIII

Št. 4

GLASILO DELAVCEV TOSAME

april
1982

Izbrali smo najboljše

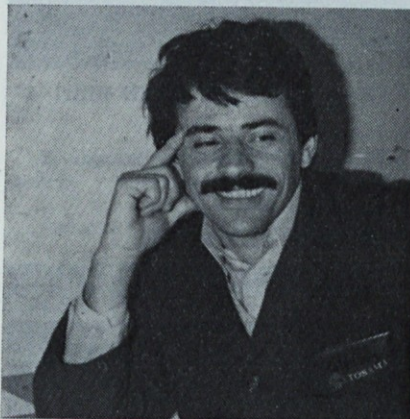
Volitve so za nami. Za novo mandatno obdobje smo iz svoje sredine izbrali tiste delegate, ki jim najbolj zaupamo in za katere menimo, da bodo verno zastopali naše interese in stališča v samoupravnih organih in delegacijah. Na dan 11. marca so se volišča odprla že ob 5.30, tako da je v jutranjih urah lahko prva glasovala že nočna izmena. Za praznično vzdušje so poskrbela okrašena volišča in glasba iz zvočnikov. Glasovanje je potekalo brez večjih zapletov, kljub veliki števili glasovnic. Volišča so se zaprla ob 17.30, ko se je pričelo štetje glasov. Tako smo okoli 20. ure prišli do rezultatov. Iz TOZD Saniteta se je volitev udeležilo 587 od 657 delavcev, iz TOZD Filtri 65 od 82, iz DSSS pa 224 od 271. Udeležba volilcev na vseh treh voliščih je torej 87,1 %. Na volitvah smo izbirali delegate za samoupravne organe in za delegacije v skupščino občine in skupščine SIS. Poleg tega pa smo se odločali tudi o sprejemu Pravilnika o reševanju stanovanjskih potreb delavcev. Le-ta je bil s potrebno večino sprejet v TOZD in v DSSS, medtem ko bo treba referendum v TOZD Filtri ponoviti. Prav tako so zaradi zapletene strukture disciplinske komisije nastale težave pri glasovanju za delegate le-te, zato so se v ponedeljek, 22. marca 1982 volitve v disciplinsko

komisijo pri TOZD Saniteta ponovile.

Oglejmo si torej naše novoizvoljene delegate, za katere upamo, da bodo opravičili naše zaupanje ter da bodo zaupano delegatsko dolžnost in pravico v redu izpolnjevali. Na ravni delovne organizacije smo volili skupni delavski svet, odbor samoupravne delavske kontrole in disciplinsko komisijo.

Skupni delavski svet

1. Arnuš Franc
2. Jamšek Franc

Predsednik SDS

3. Resnik Olga
4. Stempihar Majda
5. Keržan Milena
6. Svetlin Marjan
7. Urbanija Vera
8. Oražem Jože
9. Stare Olga
10. Dolinar Franc
11. Klopčič Srečo
12. Ogorevc Ivanka
13. Jančar Betka
14. Pavovec Olga
15. Trlep Majda

Odbor skupne samoupravne delavske kontrole

1. Belcijan Franc
2. Florjančič Olga
3. Hribar Joži
4. Černelc Joži
5. Klopčič Slavko
6. Pichler Zinka

Predsednica skupne delav. kontrole

7. Pungerčar Marjeta
8. Zalaznik Marija
9. Zarnik Anton

Disciplinska komisija

1. Gorenc Vojko
2. Jeretina Metka

Delavci in upokojenci TOSAME!

Na strani 9 preberite o srečanju Tosamovcev,
ki bo 1. 5. 1982.

3. Štrukelj Minka
4. Kebert Cveta
5. Klopčič Ivanka

Predsednik disciplinske komisije

6. Cerar Angelca
7. Gorjup Martin
8. Avsec Pavla
9. Blejc Matija

Na ravni TOZD oz. delovne skupnosti smo izbirali delegate v delavske svete in odbore samoupravnih delavskih kontrol.

Delavski svet TOZD Saniteta

1. Kreč Mihela
2. Kveder Nika
3. Jančar Ivanka
4. Pirnat Ivanka
5. Prašnikar Tone
6. Lisjak Marjeta
7. Andrejka Andrej

Predsednica DS TOZD Saniteta

8. Marič Cveta
9. Gotar Sonja
10. Kurnik Dragica
11. Planinc Peter
12. Bajde Marta
13. Gostič Valentina
14. Vehovec Andrej
15. Praznik Rezka

Odbor SDK TOZD Saniteta

1. Pervinšek Avgust
2. Kveder Poldka
3. Huber Dragica

Predsednik delavske kontrole TOZD Saniteta

4. Pirc Brane
5. Gaberšek Marija

Delavski svet TOZD Filtri

1. Barlič Marjeta
2. Breznik Mihela
3. Kromar Joži
4. Ocvirk Tina
5. Pervinšek Anton

Predsednica DS TOZD Filtri

6. Poljak Marija
7. Ravnikar Ivanka
8. Ravnikar Francka
9. Urbanija Helena

Odbor SDK TOZD Filtri

1. Brodar Dani
2. Brodar Francka

Predsednica delavske kontrole TOZD Filtri

3. Cirer Joži
4. Kodba Fani
5. Murič Ivo

Delavski svet DSSS

1. Berlec Vladka
2. Dolgan Majda
3. Kerč Miha
4. Kosirnik Marjeta
5. Prelovšek Minka

Predsednica DS DSSS

6. Slapar Marjan
7. Svetlin Janez
8. Stifter Anuška
9. Urbanija Marinka

Odbor SDK DSSS

1. Juvan Marija
2. Kerč Olga

Predsednica delavske kontrole DSSS

3. Stare Tone
4. Štrukelj Zdravko
5. Vojska Pavli

Op.: polkrepko tiskani člani sam. org. so predsedniki in podpredsedniki le-teh.

Izvršilne organe DS, bomo predstavili v naslednji številki.

27. april - Dan ustanovitve OF

Ko je tedanja jugoslovanska vlada podpisala pristop k trojnemu paktu, je to razbesnelo prebivalce, da so množično demonstrirali po vsej Jugoslaviji in s tem pokazali, da se ne strinjajo s pristopom k fašističnem okupatorjem.

Hitler je nato ukazal napad na našo deželo, ki je nepripravljena, kot je bila, hitro kapitulirala. Ljudje so bili zbegani, saj niso imeli pravega vodstva in organizacije, čutili pa so, da se ne morejo kar tako brez vsakega upora in boja sprijazniti z usodo, ki jih je doletela.

V tistih hudih trenutkih negotovosti leta 1941, je bila v Ljubljani, v stanovanju Josipa Vidmarja, na pobudo Komunistične partije

Slovenije ustanovljena Protiimperialistična fronta, ali kakor se je kasneje imenovala Osvobodilna fronta slovenskega naroda.

Pravzaprav je bil njen ustanovni sestanek že 26. aprila, vendar se ga tradicionalno spominjamo 27-tega.

OF je bila prva, ki je ljudi na slovenskem ozemlju pozivala k upor, jim prikazala tedanje resnično stanje in jih prepričevala, da si bo potrebno svobodo izbojevali z lastnimi rokami in krvjo.

Iz OF se je razvila današnja Socialistična zveza delovnega ljudstva — SZDL, ki temelji na istih načelih predhodnice, naloge pa so pač prirejene sedanjemu času in problemom, ki se pojavljajo.

S. Rode

planu presegli za 0,6 %, prihodek od prodaje na tujem trgu je za 9,8 % pod planom, porabljena sredstva so na nivoju planiranih, dohodek je za 1,9 % nad planiranim, del čistega dohodka za osebne dohodke je za 4,2 % nad planiranim in del dohodka za poslovni sklad je za 7,4 % nad planiranim.

Naši plani so bili zelo realni in smo pri določenih elementih predvidevali celo slabše rezultate kot smo jih dejansko dosegli. Ob tem pa moramo vsekakor upoštevati, da so to le finančni kazalci na katere ima zelo močan vpliv inflacija in da bi bili fizični kazalci neprimerljivo slabši od paniranih.

Vzroki za te ugotovitve so enaki kot so navedeni pod točko 1).

3. Zunanjetrgovinska menjava

V preteklem letu smo izvoz močno povečali (prihodek od izvoza se je povečal za 53,6 %) čeprav planiranega izvoza nismo dosegli (indeks 90,8). Osnovni in lahko bi dejali edini vzrok za tako usmeritev so lastne potrebe po devizah oziroma potrebe po uvozu surovin, repromateriala in rezervnih delov. Tako kot za celotno Slovenijo je tudi za TOSAMO veljalo pravilo, da smo lahko koristili le 65 % deviz, ki smo jih ustvarili z izvozom, 35 % deviz smo združevali v okviru SISEOT-a za druge gospodarske in družbene potrebe. Po kriterijih, ki so veljali v IX. enoti SISEOT (tekstil) bi lahko že od konca junija koristili 90 % lastnih ustvarjenih deviz, vendar je to določilo veljalo šele od sklepa skupščine SISEOT in sicer od 5. avgusta dalje. Vendar pa je splošna jugoslovanska in slovenska devizno plačilna bilanca s tujino, ki je bila izredno slaba, preprečila tudi izvajanje teh določil in smo zadnje mesece pretekega leta prešli na sistem uvoznih kvot, ki so bile s strani SISEOT določene za vsako delovno organizacijo posebej in so bile daleč pod ravniyo 65 % in seveda tudi 90 % od last-

Gospodarjenje v letu '81

Povzetek iz poslovnega poročila

Predvidevanja, da se bo v letu 1980 zastavljena stabilizacijska politika nadaljevala tudi v letu 1981 so se uresničila, s tem, da so se po goji gospodarjenja še zaostriili in da smo se v preteklem letu srečavali z novimi problemi in še večjimi težavami, ki so imeli močan vpliv na gospodarjenje in poslovanje v Tosami.

1. Uspešnost gospodarjenja

Iz bilančnih podatkov je razvidno, da se je celotni prihodek povečal za 30,6 %, porabljena sredstva so se povečala za 35,5 %, dohodek za 19,1 %, del čistega dohodka za osebne dohodke za 17,5 % in del čistega dohodka za poslovni sklad za 14,8 in je znašal 75.153.450 din.

Iz navedenega sledi, da so se najbolj povečala porabljena sredstva in tu je tudi glavni razlog, da je rast dohodka, osebnih dohodkov in del dohodka za poslovni sklad manjša od rasti celotnega prihodka.

Ponovno se potrjuje dejstvo, da je rast cen surovin in repromaterialov neprimerljivo večja od rasti cen našim izdelkom.

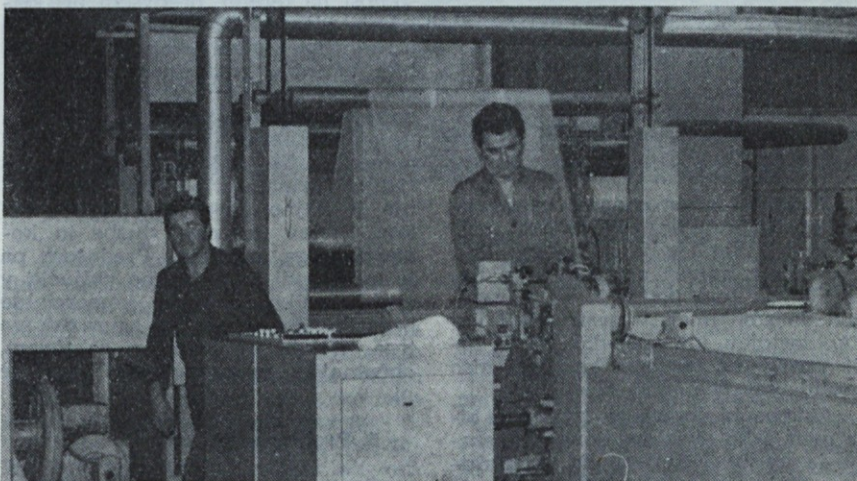
Eden bistvenih razlogov za razmeroma neugodne kazalce je občutno pomanjkanje surovin in repromaterialov in v določenih primerih tudi pomanjkanje naročil (filtri).

Oba pojava sta povzročila precejšnje zastoje v proizvodnji, kar ima neposreden in močan vpliv na vse elemente gospodarjenja (izkoriščenost kapacitet, produktivnost, realizacija, dohodek in ostanek dohodka za OD in sklade).

Naslednji močan element, ki ima negativen vpliv na uspešnost gospodarjenja je močno povečan izvoz, (prihodek od prodaje na tujem trgu se je povečal za 53,6 % in je znašal 245.056.310 din). Znano namreč je, da so cene, ki jih dosegamo v izvozu praviloma nižje od cen na domačem trgu, poleg tega pa so tudi drugi negativni elementi, ki vplivajo na končni učinek poslovanja (boljša kvaliteta, kvalitetnejši materiali, povečani transportni stroški ipd.).

2. Izpolnjevanje gospodarskega načrta

Celotni prihodek smo napram

Iz proizvodnje: belilnica

nih deviz pridobljenih z izvozom. To je močno vplivalo na naše uvozne možnosti in razumljivo tudi na preskrbo z uvoznimi surovinami, repromaterialom in tudi z rezervnimi deli.

V letu 1981 smo uvozili za 4.930.906,81 USA \$, od tega za 139.010,63 USA \$ iz klirinškega področja, izvozili pa za 8.380.352,50 USA \$, od tega na klirinško področje za 365.560,93 USA \$.

To tudi pomeni, da smo dosegli pokritje uvoza z izvozom z indeksom 162,5 ali da smo za 1 USA \$ uvoza izvozili za 1,625 USA \$. To je dober rezultat, ki pa je nastal predvsem zaradi že navedenih uvoznih omejitev. Praktično in konkretno so te omejitve v letu 1981 imele za Tosamo naslednje posledice: občutno manjši uvoz surovin za proizvodnjo Molny in hlačnih plenice, skoraj celotni izpad uvoza mikropor obližev in sadrona ovojev ter zato tudi bistveno zmanjšan obseg proizvodnje in prodaje teh izdelkov.

Enako pomembno kot povečanje izvoza je tudi zmanjševanje uvoza. Akcija, pričeta ob koncu 1980. leta katere namen je bil zamenjava uvoženih materialov z domačimi, je dala nekatere konkretne, pozitivne rezultate (plastični gumbi za otroške hlačke, domača folija ipd.). Vseh možnosti pa gotovo še nismo izkoristili in naloge na tem področju se morajo še nadaljevati pri tem pa mora biti več dobre volje in razumevanja pri vseh sodelujočih.

Pomembna akcija, ki že daje konkretne rezultate, je uporaba, oziroma koriščenje odpadkov. V mikalnici in pri proizvodnji cigaretnih filtrov z usposobitvijo CONDUX mlina. Teh odpadkov pa je premalo in naloga nabavne službe je, da se bolj intenzivno usmeri na nabavo odpadkov, ki so uporabni v naši proizvodnji. Tehnično razvojni sektor pa mora pospešeno nadaljevati z rešitvijo problema predelave odpadkov, ki nastajajo pri proizvodnji in predelavi netkanega blaga.

To so konkretne naloge, katerih dobre rešitve pomenijo racionalizacijo proizvodnje in izboljšanje rezultatov gospodarjenja, predvsem pa bistveno zmanjšujejo našo odvisnost od uvoza.

4. Preskrba s surovinami in repromateriali

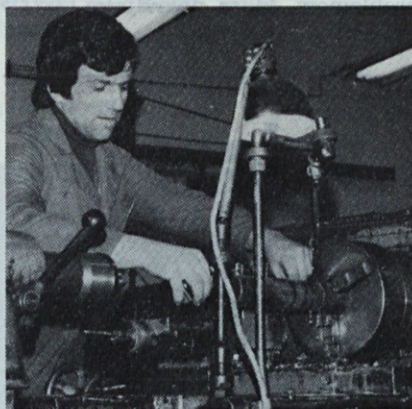
Preskrba s surovinami in repromateriali je bilo prav gotovo področje, ki nam je v preteklem letu povzročala največ problemov in neuspehi na tem področju so povzročili, da smo imeli v proizvodnji veliko zastojev, kot posledica so tu tudi vzroki, da poslovni rezultati niso takšni kakršne smo želeli.

Oskrba iz domačega tržišča je bila prav tako problematična kot oskrba iz uvoza. Nekateri, do pred kratkim stalni in solidni dobavitelji, so močno zatajili, saj niso spoštovali

obvez, ki so jih sprejeli s pogodbenimi in samoupravnimi sporazumi. Na razne intervencije, ki jih je bilo s strani TOSAME zelo veliko so se vsi opravičevali s tem, da morajo izvažati, ker rabijo devizna sredstva za uvoz surovin ali pa na to, da nimajo surovin za normalno proizvodnjo.

Pogosti so bili primeri, da nismo mogli dobiti ustreznih materialov (predvsem preje), četudi smo bili pripravljeni plačati v celoti z devizami. V skrajni sili smo nekatere materiale tudi uvozili, čeprav so bili ti materiali do pred kratkim absolutno iz domačega tržišča.

Pojav, ki je bil v letu 1981 že skoraj normalen je tudi to, da smo morali za veliko vrst materialov združevati devize — v letu 1981 smo za ta namen porabili preko 0,5 milijona USA \$.

Čestokrat smo bili prisiljeni kupovati materiale, ki so bili slabše kvalitete, kar se je nedvomno odražalo tudi v proizvodnem procesu (slabša kvaliteta izdelkov, zastoji, nedoseganje norm in zaradi tega neveljva pri delavcih).

Verjetno gre delne vzroke za slabo preskrbljenost s surovinami in repromateriali iskati tudi v naši nabavni službi. Prepogoste reorganizacije, zamenjave pri posameznih konkretnih zadolžitvah, premajhna prisotnost na terenu, predvsem pri kritičnih dobaviteljih, prepogoste in dolgotrajne bolniške odsotnosti in tudi premalo resnosti, vsekakor niso pozitivno vplivale na uspešnost nabavne službe kot celote. Glede na to, da je nabava, lahko rečemo, najpomembnejše področje pri zagotavljanju normalnih pogojev proizvodnje, je nujno, da se tega zaveda celotni sestav nabavne službe in komercialnega sektorja. Predvsem pa je treba tudi bolj aktivno vključiti v problematiko nabave komercialne predstavnike in službo za raziskavo trga. Kljub večkratnim zahtevam, občutnejšim premikom v tej smeri še ni.

5. Problematika cen

Cene našim izdelkom so v precejšnjem zaostanku napram rasti

cen surovinam in repromaterialom.

Sem moramo prišteti tudi velike podražitve drugih storitev (prevoznih stroški, goriva, energija ipd.). Kljub temu, da je TOSAMA tekstilna tovarna pa se na tem področju ne moremo primerjati z ostalo tekstilno industrijo. Naši izdelki so standardizirani in si ne moremo izmišljati modnih in sezonskih artiklov, tako kot to dela druga tekstilna industrija.

V letu 1981 smo uspeli podražiti naše izdelke le enkrat in sicer v mesecu aprilu za 24,3 %. S to korekcijo nismo uspeli vskladiti naših cen s podražitvami naših dobaviteljev, kar je negativno vplivalo na naše poslovne rezultate.

Politika cen je tudi v tem trenutku predmet ostrih omejitev in zaradi tega se moramo zavedati, da s povečevanjem cen ne bomo mogli sanirati drugih težav pa naj bodo objektivne ali subjektivne narave. Boljše rezultate bomo morali in mogli doseči le z boljšim delom in s čim manjšimi stroški.

6. Oskrba domačega tržišča z izdelki Tosame

Kakor smo že ugotavljali v predhodnih obdobjih je bila oskrba domačega tržišča z našimi izdelki slaba.

Zaradi tega, ker je bilo pomanjkanje naših izdelkov na določenih področjih že kritično (gaza v bolnicah, higienski vložki, plenice) je bila ta problematika obravnavana na ustreznih republiških organih in da bi vsaj delno izboljšali stanje, je bilo TOSAMI naknadno dodeljenih 10 milijonov deviznih din intervencijskih sredstev. Oskrba se je s tem nekoliko popravila, vendar le na slovenskem tržišču, na ostalih področjih pa je bila situacija nezadovoljiva. Verjetno je problematika pri ostalih proizvajalcih v Jugoslaviji približno enaka in pomanjkanje ne gre samo na račun TOSAME, ampak na račun vseh proizvajalcev sanitetnih in higienskih izdelkov.

Kljub temu, da se poročilo naša na leto 1981 pa je treba omeniti odlok o prepovedi izvoza sanitetnih in higienskih izdelkov, ki je bil sprejet v januarju 1982. Ta odlok določa samo prepoved, ne rešuje pa problema nadaljne proizvodnje (ne zagotavlja deviz oziroma potrebnih uvoznih surovin in repromaterialov). Zato so se pogoji poslovanja za leto 1982 občutno poslabšali. TOSAMA namreč rabi devizna sredstva za uvoz surovin, repromaterialov in rezervnih delov ter za devizno pokrivanje potreb in zahtev domačih dobaviteljev. To potrebo lahko rešujemo na dva načina in sicer:

- da nam skupnost zagotovi potrebna devizna sredstva, ki pa jih nima
- da nam dovolijo izvoz in s tem lastno zagotavljanje potrebnih deviznih sredstev.

Akcije za rešitev tega problema so v polnem teku (Zvezni izvršni svet, republiški organi, SISEOT, IX. in XVII. enota SISEOT), in upamo, da se bo ta problem v kratkem pozitivno rešil.

Situacija v zvezi s preskrbo domačega trga s cigaretnimi filtri je nespremenjena. Zaradi pre nizkih deviznih pravic do ustvarjenega izvoza nam le-te ne zadoščajo za lastne potrebe (reprodukcija) in zato na domačem trgu filtrov ne moremo prodajati. Edino, kar k oskrbi domačega trga lahko prispevamo, je izvajanje storitev, to je proizvodnja filtrov iz materialov, ki jih uvozijo naročniki.

7. Likvidnost

Problematika likvidnosti je bila v preteklem letu stalno prisotna. Sproti in na razne načine (avansi, kratkoročni krediti, izvozni krediti, krediti in prelivanje sredstev med TOZD) smo to problematiko še nekako reševali in nismo prišli v kršitve predpisov.

Zelo problematična pa je likvidnost v letu 1982, kar je razvidno iz naslednjih ugotovitev FRS:

Podatki o gibanju denarnih sredstev kažejo, da TOZD Saniteta v zadnjih mesecih posluje brez rezervnih sredstev in da se stanje denarnih (likvidnih) sredstev poslabšuje in sicer tako, da je bilo potrebno za izplačilo OD v februarju najeti kredit pri banki za OD v znesku 6 milijonov din z rokom vračila 10 dni in za plačilo obveznosti v začetku marca še 6 milijonov din z rokom vračila 25. marec.

V marcu in aprilu mora TOZD Saniteta še poravnati obveznosti do republiških in občinskih rezerv (4 milijone din) in do 1. junija 9 milijonov din INCEL Banja Luka za pokrivanje izgube. Poleg tega zapadejo še izvozni krediti, ki jih ne moremo zamenjati z novimi krediti, ker je izvoz od januarja naprej manjši.

Za izboljšanje likvidnosti TOZD Saniteta je po predvidevanjih potrebno najmanj 6 mesecev, če ne bo dodatnih negativnih vplivov.

Tudi v TOZD Filtri je stanje denarnih sredstev slabše, kot v prejšnjem obdobju. Še vedno ni plačan stari dolg iz Turčije. Glavni vzrok pa je, da moramo po 1. 1. 1982 zagotavljati devize za uvoz vnaprej. To pa pomeni, da moramo imeti poravnane vse obveznosti do tujih dobaviteljev (isto velja za TOZD Saniteta).

8. Okvare strojev, popravila, vzdrževanje

Okvare strojev in zaradi tega zastoji v proizvodnji so razmeroma pogoste. Stroji so stari in temu primerno iztrošeni ter da bodo okvare vse pogostejše.

Poleg tekočih manjših okvar, ki se lahko hitro odpravijo, pa je bilo

v letu 1981 tudi nekaj okvar strojev, ki so zahtevale daljša, razmeroma draga popravila in tudi precejšnje motnje v proizvodnji — kot npr.: okvara glavnega kompresorja in okvara linije za proizvodnjo netkanega blaga. Dosti težav smo tudi imeli pri preizkušanju in pridobitvi atestov za obratovanje tlačnih posod, kar pa je bilo bolj posledica malomarnosti odgovornih strokovnih služb kot pa drugih objektivnih okoliščin.

Da bi na področju vzdrževanja napravili kvaliteten premik pri izvajanju teh pomembnih nalog, smo se lotili reorganizacije, ki smo jo formalno sprejeli, praktično pa še ne izvedli. V vsakem primeru pa se bo morala služba vzdrževanja ne glede na to, kje se nahaja, bolje lotiti svojih nalog, ker je logično, da bo ob staranju celotne opreme obseg popravil vedno večji in zahtevnejši. Ob tem velja tudi omeniti področje investiranja oziroma zamenjave sedanje iztrošene in v več primerov zastarele tehnologije.

Nujno moramo upoštevati dejstvo, da je uvoz opreme zelo problematičen in da s tem načinom ne bomo mogli v celoti reševati nabave nove opreme. Zato se bomo morali resno oprijeti usmeritve, da bomo praktično in kvalitetno izkoristili domače znanje in sposobnosti znotraj ali zunaj delovne organizacije.

9. Varstvo pri delu

Izkušnje preteklih obdobjev še vedno niso dale željenih učinkov in aktivnosti na tem področju. Ker še vedno nimamo urejenega področja varstva pri delu tako kot zahtevajo predpisi, imamo zaradi tega veliko problemov, predvsem takrat, ko nam naloži rokavno določene naloge.

Ce bi delali ažurno in sproti, tako kot zahtevajo predpisi ali odločbe inšpektorjev, bi ne bilo treba iskati soglasij za podaljšanje z od-

ločbami postavljenih rokov, pa tudi tehnične in varnostne dokumentacije za stroje in opremo, ki so bili nabavljeni pred pet, deset ali več leti, ne bi urejali šele zdaj.

10. Program stabilizacije in varčevanja

Vsako leto ob sprejemanju gospodarskega načrta sprejemamo tudi program stabilizacije in varčevanja. Kljub dobremu namenu, da bi bil ta program enostaven, razumljiv in predvsem po eni strani konkreten in jasen, po drugi strani pa, da bi bili učinki izvajanja vidni in merljivi, nam to le delno uspeva. Do sedaj sprejeti programi premalo vključujejo širši krog delavcev — navsezadnje se le moramo zavedati, da stabilizacija in varčevanje ni le »privilegij« ali pa dolžnost nekaterih, ampak je to obveza in cilj vseh zaposlenih v delovni organizaciji. Dokler pri izdelavi in realizaciji teh nalog ne bomo prisotni vsi, toliko časa tudi ne bo zadovoljivih rezultatov.

11. Zaključek

Prikazani podatki nam dajejo osnovo, na podlagi katere lahko ugotavljamo, da z doseženimi rezultati poslovanja v letu 1981 ne moremo biti v celoti zadovoljni.

Vpliv objektivnih okoliščin, ki so negativno vplivale na naše poslovne uspehe, je vsekakor močan in ga pri ocenjevanju moramo upoštevati.

Nikakor pa ne moremo in ne smemo spregledati naših subjektivnih slabosti. Nekatere slabosti in napake so v poročilu konkretno navedene, prav gotovo pa je še veliko več tistih, ki niso navedene, imajo pa tudi močan vpliv na končni uspeh našega poslovanja.

Zaostreni pogoji gospodarjenja,

ki bodo trajali daljše obdobje, nas bodo postavili pred dejstvo, da bomo morali naše notranje slabosti in pomanjkljivosti hitreje in uspešneje odpravljati, ker le tu lahko iščemo boljše delovne in poslovne rezultate. To pa je tudi osnova za boljše počutje in izboljšanje življenjske ravni vseh članov naše delovne organizacije. Ob tem pa nam mora biti

vsem jasno in razumljivo naslednje: boljše rezultate bomo dosegli le, če bomo bolj kvalitetno, bolj intenzivno in s čim manjšimi stroški delali vsi delavci TOSAME, ne glede na to, na katerem delovnem mestu se nahajamo in ne glede na to, kakšne naloge in opravila so nam zaupana.

Edvard Peternel ing.
glavni direktor

Nova KOOZS Tosama

Po volitvah je bila prva naloga izvršilnih odborov vseh OO ZSS, da se konstituirajo, to je, da izvolijo svojega predsednika in njegovega namestnika. Ravno tako je bilo potrebno imenovati delegate v Konferenco OOOZS in posamezne komisije, ki deluje na ravni celotne DO. To so komisija za socialno dejavnost in družbeni standard, komisija za kulturo in komisija za šport in rekreacijo.

Do sedaj je bilo v Poslovniku o organiziranosti in delovanju KOOZS določilo, da vsak Izvršni odbor imenuje tri člane v konferenco. Na prvi seji pa je bila sprejeta dopolnitev Poslovnika, po kateri so člani konference tudi predsedniki komisij.

Konferenca OOOZS

Svetlin Janez
Jeretina Metka
Lubinič Marjana
Kuhar Danica
Drčar Marta
OGOREVC IVANKA
Zupančič Miran
Verbič Marinka
Volmajer Marinka
Pavli Ivi
Kerč Helena
Dimič Peter
Merkušič Marjan
Grošelj Angelca
Čerar Angelca
Urbanija Martina
Hafner Marjan

Komisija za socialno dejavnost in družbeni standard

Hribar Joži
Markovič Milena
Grošelj Majda
Zupančič Miran
KERČ HELENA
Čerar Angelca

Komisija za kulturo

Ogorevc Ivanka
Marinšek Marija
URBANIJA MARTINA
Kveder Poljka
Klopčič Nada

Komisija za šport in rekreacijo

Andrejka Andrej
HAFNER MARJAN
Tič Jože
Čerar Franc
Jurak Zlatka

To so torej naši novi predstavniki v organih sindikalne organizacije. Pred njimi je veliko problemov in nalog, ki jih bo potrebno rešiti, pa najsi so to taki, ki se že dlje časa pojavljajo ali pa novi, šele aktualni. Eden izmed takih je prav gotovo izboljšanje delovnih pogojev delavcev v naši delovni organizaciji.

Zaželim jim torej pri njihovem delu veliko uspeha, predvsem pa vztrajnosti, da ne bodo pred nekim problemom klonili, če bo na prvi pogled videti neresljivi.

S. Rode

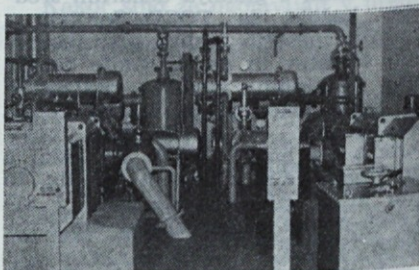
Gospodarski načrt '82

Od začetka aprila je v javni razpravi II. del Gospodarskega načrta za leto 1982 zato je prav, da ob tej priložnosti nekoliko obširneje spregovorimo o glavnih dejavnikih oblikovanja tega GN, katerih vpliv je v bistvu postal značilnost celotnega GN.

Na prvo mesto moramo postaviti pogoje zunanjetrgovinskega in deviznega poslovanja. Zaenkrat kaže, da bo tudi v letu 1982 veljalo načelo, da lahko vsaka delovna organizacija razpolaga s 65 % ustvarjenih lastnih deviznih prilivov. To je za DO Tosama težka naloga, še posebno zato, ker so njeni izdelki (izdelki TOZD Saniteta) z odlokom ZIS postavljeni na listo izdelkov, za katere je potrebno posebno dovoljenje preden se izvozi (s tem ZIS želi zagotoviti nemoteno oskrbo domačega trga s temi izdelki). Do ugotovitve o protislovnosti tega ukrepa

ZIS smo prišli že ob oblikovanju tega gospodarskega načrta, saj brez načrtovanega izvoza (oz. brez intervencijskih sredstev v višini cca 4.000.000 \$ — katerih pa nam nihče ne more zagotoviti) ne moremo zagotoviti niti najskromnejše oskrbe domačega trga. Brez tega izvoza bi se namreč morala celo ustaviti proizvodnja, ker ne bi bilo možno zagotoviti deviznih sredstev za uvoz repromateriala. S temi dejstvi smo seznanili tudi ZIS in trenutno tečejo razgovori o ustreznih rešitvah tega problema. Navedena problematika v zvezi z Odlokom ZIS pa žal ni edina problematika z ZT področja: ti so namreč tako obširni, da jih lahko samo omenimo, za širšo obrazložitve pa je žal premalo prostora. Zato naj preostalo le naštejemo:

— tudi s predvidenim izvozom ne moremo zagotoviti pokrivanja vseh potreb po deviznih sredstvih za nemoteno proizvodnjo, zato računamo še na udeležbo v intervencijskih sredstvih SRS za namene proizvodnje zdravstvenega značaja, vendar pa je teh sredstev premalo za vse tovrstne proizvajalce;

Nova kompresorska postaja

— ne moremo zagotoviti pokrivanja vseh zahtevkov domačih dobaviteljev po deviznem plačevanju repromateriala — teh zahtevkov je iz dneva v dan več;

— več naših tipičnih izvoznih izdelkov (hlačne plenice, cigaretni filtri) je ob pogoju 65 : 35 komajda še izvozno zanimivih, ker vsebujejo skoraj 65 % uvoznih surovin: tako se postavlja pod vprašaj smotrnost cca 60 % našega izvoza za leto 1982;

— problematična je zagotovitev deviznih sredstev za uvoz najpomembnejše opreme in rezervnih delov.

Ob vsem naštetem pa smo lahko tudi upravičeno zaskrbljeni, da se bo med letom razmerje 65 : 35 spremenilo še na slabše. Če se bodo uresničila tudi ta predvidevanja, potem bo naš celotni plan postavljen na glavo.

V drugi splet pomembnih dejavnikov pri oblikovanju Gospodarskega načrta nedvomno sodijo cene. Znano je, da je za leto 1982 v SFRJ z resolucijo predvidena le 15 %-na rast cen. Pri tem so bili za različne panoge gospodarstva predvideni različni odstotki povečanja cen (za

grupacijo, v katero sodi večina izdelkov DO Tosama 14 %).

- da je DO Tosama nazadnje po pravila cene 15. 4. 1981,
- da smo letošnje povečanje cen za 14 % dobili odobrene šele 19. 3. 1982,
- da so naši dobavitelji povečevali cene tudi v drugi polovici leta 1981, v letu 1982 pa imajo možnost povečati še za nadaljnjih cca 15 %.

V tkalnici

potem je jasno, da bo takšno administrativno dovoljevanje gibanja cen imelo za nas lahko katastrofalne posledice. Na takšne posledice nas opozarja tudi plan za leto 1982, saj so vsi planski kazalci uspešnosti poslovanja TOZD Saniteta bistveno slabši od doseženih v letu 1981. Planski podatki za leto 1982 torej dokazujejo nevzdržnost administrativnega določanja cen, ki v bistvu postavlja v kot lansko leto uveljavljeni Zakon o cenah, saj bi DO Tosama morala po kriterijih iz tega zakona povečati cene za bistveno višji odstotek od 14 %, vendar jih zaradi administrativne določitve ni smela. Tako bomo ob večjem obsegu proizvodnje in ob enakih ostalih normativih v TOZD Saniteta v letu 1982 realno ustvarili nižji čisti dohodek kot smo ga leta 1981. Že samo ta podatek zgovorno priča o tem, kam nas lahko pripelje en sam zakon, zamišljen administrativni ukrep. Precej drugačna je situacija v TOZD Filtri, ker je po eni strani TOZD odvisna v glavnem od tujih dobaviteljev, po drugi strani pa

tudi predvsem od tujih kupcev in izvozne stimulacije. Ta TOZD je torej odvisna od cen na svetovnem trgu, zato v primeru polno zasedenih kapacitet v tej TOZD v tem letu lahko pričakujemo zelo ugodne rezultate.

Z ozirom na omejenost prostora naj omenim le še en pomemben dejavnik, ki pa ni pomemben le za plan za leto 1982 pač pa za dolgoročni razvoj DO Tosama. Pri tem mislim na **investicijsko sposobnost** posameznih TOZD. Se vedno se namreč srečujemo s starim problemom, da TOZD Saniteta, ki sicer ima polno dobrih idej glede investiranja, nima investicijskih sredstev, TOZD Filtri pa sredstva ima, ima tudi potrebo po preusmeritvi proizvodnje, ne najde pa ustreznega proizvodnega programa, ki bi dostojno nadomestil obstoječo proizvodnjo po eni strani, po drugi strani pa bi dopolnjeval proizvodnjo TOZD Saniteta v poznanih šibkih točkah. Zatenkrat TOZD pri reševanju te problematike še nista našli skupnega jezika, gotovo pa je, da nas bo takšno nerazumevanje v bodočnosti lahko še drago stalo. Za leto 1982 bo po vsem sodeč že obveljalo, da bomo na ta račun slabše izkoristili razpoložljiva sredstva, kot pa bi jih lahko.

Tako lahko zaključimo, da po vsem, kar doslej vemo o pogojih poslovanja v letu 1982, lahko upravičeno sklepamo, da bo to leto še znatno težavnejše kot je bilo leto 1981. Zato usmeritev za delo v letu 1982 ne more biti nič lagodnejša od tiste, ki je veljala v letu 1981: čim uspešnejše se bomo morali prilagajati objektivno danim okoliščinam poslovanja, ki bodo po vsem sodeč zelo mačehvske narave. poleg tega pa se bomo morali potruditi, da bomo »pometli« z vsemi lastnimi slabostmi, katerih ni malo, na bolj ali manj posrečen način pa so zbrane v Stabilizacijskem programu za leto 1982, ki je skupaj z II. delom Gospodarskega načrta za leto 1982 dan v javno obravnavo. Potrudimo se torej, da bomo te svoje naloge čimbolje izvedli, saj si moramo biti na jasnem, da je predvsem od tega odvisen naš standard, katerega pa si gotovo vsakdo želi zagotoviti na čim višjem nivoju.

Marjan Mlakar, dipl. oec.

delovni organizaciji vrednoteni pred dvema letoma, v tem času pa je prišlo do nekaterih sprememb. Nov razvid del in nalog bo te spremembe upošteval, in sicer naj bi bilo ločeno prikazano vrednotenje samega delovnega mesta in vrednotenje glede na pogoje dela. Naloga sindikalne organizacije naj bi bila prvenstveno, da se izboljšajo delovni pogoji, ne pa, da se slabi delovni pogoji rešujejo z dogatnim nagrajevanjem.

3. Zaradi pomanjkanja ali slabe kvalitete repromaterialov prihaja do veliko zastojnih ur, kar se delavcem pozna pri osebnem dohodku, čeprav ne morejo na to neposredno vplivati. Konferenca OOSZ je ta problem obravnavala in predlagala strokovnim službam, naj se prouči možnost, da bi delavci pri zastojnih urah dobili 30 % stimulacijo.

4. Veliko delavcev v naši delovni organizaciji ima težave pri vožnji z avtobusom zaradi neprimerne voznega reda. Strokovnim službam se predlaga, naj se povežejo s prevoznimi organizacijami in predlagajo spremembo voznega reda, ki bi delavcem omogočala točnejše prihajanje na delo in odhajanje z dela.

5. Za obisk bolnikov na domu se lahko koristijo tovarniški avtomobili, stroški pa se krijejo iz sredstev ustreznega TOZD oz. DSSS.

Na predlog komisije za socialno dejavnost in družbeni standard, se določi neseke, namesto venca, v višini 1.000,00 din.

Osnovni šoli Dob se iz sredstev, ki so ostala od nakupa bonov, izplačajo sredstva v višini 5.000,00 din, kot nagrada za pripravo proslave ob 8. marcu.

S. Rode

S sej delegacij

Pravzaprav gre za izredno dobrodošlo pridobitev, ki bo navrgla v domžalski občini pomembne hektare obdelovalne zemlje za pridobivanje hrane, hkrati pa bo nadomestila v preteklih letih s pozidavami izgubljeno kmetijsko zemljo. Dinamika pozidave, ki je v desetih letih segla več kot na 300 ha njiv in travnikov se sicer umirja, vendar pa je treba povedati, da so v Domžalah še predlani pozidali kar 50 ha v enem samem letu.

Melioracijski posegi oz. urejanje celotnega hidromelioracijskega sistema zadeva območje desno od zvezne ceste proti Mariboru in sicer od Domžal do Želodnika. Na območju vasi Podrečje, Dob, Krtina, Rača, Zalag in v okolici Krumperka bosta investitorja Emona kooperacija ter Biotehniška fakulteta hkrati z Vodno skupnostjo Ljubljana — Sa-

Sindikalne vesti

1. Na sejah Izvršnih odborov OOSZ je bilo postavljeno vprašanje, če se bo za prijavljene krvovaljale namenilo kaj sredstev, ki bi jih porabili za malico, oziroma kosilo. To vprašanje so obravnavali že pred-

sedniki IO, kateri so mnenja, da, ker se predvideva organiziranje srečanja za 1. maj za vse delavce DO, bi vsa sredstva namenili za organiziranje slednjega.

2. Delovni pogoji so bili v naši

va poskrbeli že v tem srednjeročnem obdobju za 370 ha novih kmetijskih površin.

Hkrati s samim uresničevanjem projekta, ki se imenuje Hidromelioracijski sistem Rača — Radomlja bodo potekala tudi dela na regulacijah teh dveh večjih potokov.

V prvi fazi, ko bodo močvirjem iztrgali prvih 370 ha zemlje (za to so že izdelani glavni projekti), bo potekala tudi regulacija Rače do Za-

loga. Povedati je treba, da je prav ta rečica v preteklosti napravila s poplavamami v že omenjenih vaseh ogromno gospodarske škode.

Kakorkoli že: projekt o katerem gre beseda je — kar zadeva strokovno obdelavo pred obravnavo na zborih skupščine. Zagotovo pa gre za načrt, ki naj naši občini in tudi širši družbeni skupnosti povrne vsaj nekaj tistega, kar je bilo v preteklosti izgubljeno s pozidavo.

Življenje teče

Zopet vam predstavljamo Tosamovca, ki je ostal zvest tovarni vse od Kocjančiča, mimo Vate, do današnje Tosame. Večina ga pozna, saj je bil vseskozi aktiven, tako v družbenopolitičnem življenju delovne organizacije kot na občinski ravni. To je naš sodelavec, novopečeni petdesetletnik **FRANC KERČ**.

zgledu brata in sestre sem sodeloval s partizani tudi sam. Leta 1943 sem bil kot 11-letni fantič sprejet v SKOJ. Bil sem namreč kurir za območje Vir-Rača-Brezovica.

Takoj po vojni sem končal osnovno šolo in se potem leta 1946 zaposlil pri Kocjančiču. Takrat nas je bilo v tovarni zaposlenih 86, v pisarnah pa je bilo vsega skupaj troje ljudi. Delal sem v tkalnici širokih tkanin, pa tudi drugod. V tistih časih je vsak delal praktično vse, se pravi, delal si pač tam, kjer je bilo treba. Bilo je to obdobje obnove države, udarniškega dela, borbe za večjo produktivnost. Med sabo smo tekmovali, kateri oddelek bo več in boljše naredil. Bili so to lepi časi, kljub pomanjkanju. Primanjkovalo pa je vsega — tako hrane, obleke kot surovin oz. repromateriala. Mislim, da smo mi generacija, ki je šla skozi ognjeni krst.

V začetku smo delali še po deljenem delovnem času. Imeli pa smo tudi že menzo in sicer pri sosedu. Kuharica je bila pa sestra našega sodelavca Bizilja.

France se zatopi v prijetne spo-

mine. Pove, da ni bilo problema, če je popoldne prišel vagon preмога. »Tako je bila akcija — pet ali šest se nas je zbralo, na čelu pa direktor z lopato.«

»Od leta 1952 do 1954 sem bil pri vojaki, potem pa sem se spet vrnil v Vato. Najprej sem delal v ekspeditu, potem pa v tkalnici v Študi — tu sem bil 7 let. Iz Stude sem se zopet vrnil na Vir in bil skladiščnik pomožnega materiala do leta 1976. Od takrat pa do danes sem referent za zavarovanje premoženja.«

Vsekakor ne moremo mimo njegovega družbenopolitičnega udejstvovanja.

Kje vse ni sodeloval! Bil je predsednik mladine, član občinske konference mladine, pa sekretar OOKZ, predsednik sindikata Tosame celo dvakrat, član občinskega odbora sindikata, večkrat član OK ZK, član kadrovske komisije ZK v občini, dolga leta člana in predsednik občinske komisije za volitve in imenovanja in še član cele vrste komisij in odborov.

»Vse te funkcije ti vzamejo veliko časa. Velikokrat ni časa za družino in osebna zadovoljstva. Vendar sem kljub temu rad delal in vesel sem, da sem dal svoj delež k izgradnji našega samoupravnega socializma.«

Zdaj upa, da bo imel nekoliko več časa, saj pravi, da je ob zadnjih volitvah precej funkcij »dal iz rok« in se bo posvetil le eni — v novem mandatnem obdobju mu je namreč zaupano vodenje zbora krajevnih skupnosti pri občinski skupščini. Tako bo verjetno ostalo več časa tako za družino kot za njegove konjičke, saj izredno rad bere, pa tudi športna tekmovanja rad spremlja, zlasti smučanje in košarko.

Ob njegovem prazniku mu iskreno čestitamo.

ml

Regijska tekstiliada

Rojen je bil na Podrečju pri Viru. Oče je bil mlinar in žagar, mama pa gospodinja. Pri hiši so bili štirje otroci.

»Zgodnja otroška in mladostniška leta sem preživel v vojni, ki se je še presneto dobro spomnim. Prva stvar, ki je bila zame posledica vojne, je bilo prekinjeno šolanje v letu 1941. Belogardisti so nas doma večkrat »obiskali«, dobro se še spominjam preiskav, ki jih je vodil znani belogardist iz Črnuč. Že takoj leta 1941 so aretirali sestro, gimnazijko in jo poslali v Begunje. Na srečo so jo zaradi pomanjkanja dokazov o sodelovanju s partizani kmalu izpustili. Tudi brat je sodeloval s partizani, leta 1944 pa se jim je pridružil, kasneje pa je odšel v Rusijo, kjer je končal vojno akademijo. Po

V marcu pa je bila izvedena 1. regijska tekstiliada ravno tako na smučiških Podkorena. Sodelovale so vse tekstilne tovarne v regiji. To tekmovanje bo odslej vsako leto.

Naj za spodbudo za naslednje leto navedem nekaj rezultatov iz tega tekmovanja.

MOŠKI

Kategorija do 25 let

REMS Janez, ml. — 3. mesto

Kategorija od 25 do 35 let

ŠRAJ Brane — 2. mesto

ŠTRUKELJ Zdravko — 3. mesto

CERAR Franc — 4. mesto

KERČ Janez — 5. mesto

ŽENSKÉ

Kategorija od 25 do 35 let

KOSIRNIK Marjeta — 6. mesto

Kategorija nad 35 let

BREZNIK Helena — 2. mesto

Iz teh podatkov lahko vidimo, da bi bila lahko Tosama, glede na veliko število zaposlenih dosti močnejše zastopana tako na občinskem prvenstvu kot na regijski tekstilijadi.

V letošnjem letu bodo prvi smučarski izleti organizirani že v decembru, seveda če bodo ugodne snežne razmere. Pridružite se nam, da bo ekipa Tosame močnejša, ne bo vam žal.

Hribar J.

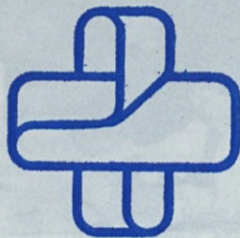
Tosamovci, spoznajmo se!

Veliko je že bilo povedanega in napisanega o hitrem tempu življenja, ki ga narekuje današnji čas. Toliko slišimo o tem, da prehitro živimo in res si težko vzamemo čas za prijeten klepet s prijatelji in znanci. Pod masko »ni časa« se zapiramo v svoje domove in pozabimo na to, da je človek družabno bitje, da potrebuje stik z drugimi ljudmi. Le povprašajmo starejše delavce, kako je bilo včasih. Vsi po vrsti bodo rekli — »Oj, lušno je bilo! Tosamovci smo se zbrali, sedli na tovornjak, pa hajd na morje. Petja in smeja ni bilo ne konca ne kraja. Pa srečanja Tosamovcev ob Dnevu republike! Takrat smo se dobili skupaj iz vseh oddelkov in pisarn, bolj smo se poznali, kot danes, ko dan za dnem hodimo drug mimo drugega.«

No, pa smo tam! Zakaj se Tosamovci ne bi med sabo bolje spoznali, saj končno delamo v eni tovarni, v njej prebijemo večji del dneva, navzven smo eno! Res je sicer, da je razlika, poznati (vsaj na videz) 200 ljudi ali pa 1000. Težko bi bilo doseči to, da bi se vseh 1000 tosamovcev poznalo med sabo. Vendar vseeno prijetno srečanje ne bi bilo odveč, prav gotovo bi si marsikdo od nas našel novega znanca, prijatelja. No in da ne bomo več predolgo hodili kot mačka okrog vrele kaše — k stvari!

Z namenom in pod nepisanim

geslom — Spoznajmo se — se je sindikalna organizacija TOSAME odločila prirediti prvomajsko srečanje na prostem za vse tosamovce, upokoјence (in njihove družine).

Kraj je že določen — Škocjan, ki je znan po letnem gledališču. Za jedačo in pijačo bo — brez skrbi — poskrbljeno. Glasba? Seveda naš Tine Stare nam bo s svojimi fanti pripravil prijeten dan.

Dolčas nam tudi ne bo. Kulturniki in športniki osnovne organizacije sindikata bodo poskrbeli za dober program in športne šaljive igre. Tudi zaplesali bomo lahko, po želji tudi zapeli. Torej, pridimo, poveselimo se, spoznajmo svoje sodelavce. Zakaj tudi ne bi bilo tako »lušno«, kot včasih?

Torej, nasvidenje v soboto, 1. maja, ob 10. uri.

S podrobnostmi vas bomo še seznanili, zato berite plakate na oglasnih deskah in poslušajte obvestila po ozvočenju.

ŽENSKE so ekipno dosegle 5. mesto.

Kategorija do 25 let:

HRIBAR Jožica — 4. mesto.

Kategorija od 25 — 35 let:

KERČ Jožica — 22. mesto.

Kategorija nad 35 let:

BREZNIK Helena — 4. mesto.

Svoja predstavnika pa je imela Tosama tudi v disciplini — tek na smučeh in sicer Martina Kosa in Jožeta Vidmarja.

Hribar J.

Smučarski izlet v Kranjsko goro

Vremenske napovedi za soboto, 13. 3. 1982, so bile slabe in kdor še verjame v nesrečno trinajstico, ne bi... Kdo od organizatorjev izleta pa bi mogel vedeti, da to soboto ne bo sonca v Kranjski gori.

V prejšnji številki Tosame ste prebrali o novem vodstvu mladine in o programu dela za 1982. Videti je, da je novo vodstvo takoj začelo z delom, oziroma z uresničevanjem sprejetega operativnega programa za letošnje leto. V februarju smo bili maloštevilni v gledališču, organizirali so praznino za delavke ob njihovem prazniku, o smučarskem izletu si preberite do kraja, v aprilu se nam obeta spet gledališka predstava. To bi bilo na kratko najvidnejše, najzanimivejše delo mladine v prvi tretjini leta. Vse po načrtih torej!

Nekaj minut gor ali dol, saj smo bili pripravljeni na smučarske razmere, pa vseeno je bil pisano pobarvan avtobus prav dobrodošel, mislim njegova topla notranjost, Vreme res ni obetalo nič prida, pa še prometno turistična poročila so bila proti nam: »V Kranjski gori močno sneži!« No, ja, se bomo že kako znašli, si je vsak po svoje, na glas ali potihom mislil, smer pa je bila znana. Slovenijo je tega dne sneg res obilno obdaroval in takoj zmedel številne voznike, ki so doma premalo vadili montiranje snežnih verig na pogonska kolesa. Naš stari bus pa se je kar dobro držal v zimskih razmerah in počasi se tudi do Kranjske gore pride. Kakor se nobena juha ne poje tako vroča kot se skuha, tako tudi v tem našem zimsko-sportnem središču ni bilo tako grozno slabo vreme kot so nam ga vsiljevali. Zaradi rahlega sneženja nismo vrgli smučk nazaj v prtljžnik, nekateri smo začeli s smučanjem v Kranjski gori, drugi pa na Podkorenju. Vse vlečnice so že delovale, gneče pa nobene, to pa je tudi lepa slika in redek prizor iz Kranjske gore, čeprav premalo

Občinsko smučarsko tekmovanje

V okviru smučarske sekcije je bil organiziran v mesecu januarju izlet na Roglo za vse smučarje Tosame. Rogla je novo smučarsko središče nad Zrečami. Smučišča na višini 1400 — 1517 m niso preveč zahtevna, tako da se tudi začetniki lahko spoprimejo s snegom, ki se tudi obdrži tudi do prvomajskih praznikov. Urejene pa so tudi tekaške proge.

Vsi smučarji, ki so se udeležili izleta na Roglo, pa so bili vabljeni na tekmovanje za občinsko prvenstvo, ki se je odvijalo na novo zasneženih pobočjih med Podkorenem in Planico. To so čudovita smučišča, če imaš srečo, tudi obsijana s son-

cem. Za smuko so nared tri vlečnice in ena dvosedežnica.

Tekmovanja se je udeležilo 19 sindikalnih organizacij naše občine. Tosama se je uvrstila na 5. mesto.

Naj navedem nekaj vidnejših uvrstitev naših sodelavcev na občinskem prvenstvu v veleslalomu:

MOŠKI so ekipno dosegli 6. mesto.

Kategorija od 25 — 35 let:

SRAJ Brane — 6. mesto.

Kategorija od 35 — 45 let:

REMS Janez — 20. mesto.

Kategorija nad 45 let:

BABNIK Janez — 3. mesto

ROZMAN Janez — 4. mesto

»osvetljen«. Vozovnice so že vihrale za vratom, smučke pa kar niso hotele popolnoma ubogati. Novozapadli sneg je oviral zavijanje, prijemal se je pod robnike, torej nepričakovni padci na smučišču niso bili nobena redkost. Na srečo se mladim Tosamovcem ni nič hudega pripetilo, nekateri so se pred tem celo pravočasno zavarovali... Naše vodstvo je naprimer odkrilo novo drsališče v Kranjski gori, natančneje v spodnjih prostorih Porentovega doma — v pivnici. Vzrok: slabo vreme! Le kje je bil novoizvoljeni nadzorni odbor?

Ostali »pravi« smučarji na terezu, smo izkoristili dokaj prosto smučišče, čeprav ne v zimski idili. Vreme se je okoli 12. ure izboljšalo, tudi prenos slaloma iz Jasne je bil končan in to se je takoj pokazalo na popoldanskem smučanju. Zato se je bilo treba preusmeriti v višje dele smučišča. Pod Vitrancem, kjer so že pripravljali progo za svetovni pokal, in na Podkorenu, so bili le redki smučarji, pa zato tudi proge slabše vzdrževane. Še nekaj kratkih popoldanskih voženj in domenjeni čas odhoda se je približal.

Pred hotelom Prisank nas je čakal avtobus. Počasi smo se nakapljali in pospravili rekvizite. Tisti, ki smo smučali, smo bili kar zadovoljni, nasmučali smo se in bili malce utrujeni. Vendar so imeli nekateri še veliko proste energije, ki so jo porabili za nekoristno razmišljanje v kateri gostilni se bomo ustavili. A nikjer nas niso pričakovali z odprtimi rokami in z godbo. Povsod je bilo polno, kot vselej ob sobotnih večerih, seveda. Šli smo se nepotrebni miš maš, pa nikjer nič. Res ne spametno ravnanje naših že polnoletnih mladincev, kakor, da bi bil moto tega izleta: poiščite gostilno. Pa je nismo uspeli.

Razšli smo se pred Tosamo in kar se mene tiče, tega dne sem se pošteno nasmučal.

Tone C.

Utrinki z volitev

TOZD Saniteta: Gneča na volišču v mikalnici

TOZD Filtri: »Sem izbrala prave delegate?«

DSSS: Tudi nasmejali smo se. Levo: Plakat častitljive starosti na dan volitev v mehanični delavnici

ZAHVALE

Ob odhodu v pokoj se zahvaljujem za prejeto lepo knjižno darilo.
Pojbič Lojzka

Ob boleči, mnogo prerani smrti mojega dragega sinka **BRANKA CERARJA** se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz oddelka mikalnice za venec, denarno pomoč, izraze sožalja in spremstvo na njegov zadnji dom.

Prav tako se zahvaljujem tudi sindikalni organizaciji za prejeto denarno pomoč.

Cerar Martina

Ob smrti mojega dragega očeta se vsem sodelavkam in sodelavcem iz pripravljalnice prisrčno zahvaljujem za izraze sožalja in denarno pomoč.

Enako se zahvaljujem Osnovni organizaciji zveze sindikata tkalnice.

Modlić Hinko

Ob smrti moje mame **CERAR JOŽE** se vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Filtri iskreno zahvaljujem za denarno pomoč in darovano cvetje.

Enako se zahvaljujem tudi sindikalni organizaciji TOZD Filtri za denarno pomoč.

Poljak Pavla

Ob boleči izgubi moje drage sestre, se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam Tkalnice širokih tkanin za denarno pomoč.

Se enkrat hvala vsem

Lukšič Zdenka

Prisrčno se zahvaljujem sindikalni organizaciji TOZD Saniteta za obiske na domu in denarno pomoč v času moje bolezni.

Rožič Ančka

Ob prerani smrti moje drage žene, mamice in hčerke

MILENE MERKUŽIČ

se sodelavkam in sodelavcem iz mikalnice iskreno zahvaljujem za izraze sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč in govor od odprtem grobu.

Hvala godbi in oktetu TOSAMA, kakor tudi sindikalni organizaciji za obiske v času njene bolezni, ter za darovano cvetje.

Hvala celotnemu kolektivu za denarno pomoč in hvala vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti.

mož France, hči Irenca,
sin Franci,
mama in oče

Ob smrti dobrega očeta Etbina Jermana se najlepše zahvaljujem vsem, ki so darovali cvetje, mi izrekli sožalje, nudili denarno pomoč ter ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Dani Marinček

Osebne vesti

Rojstni dan praznuje od 12. 4. do 11. 5. 1982

TOZD SANITETA Mikalnica

22. 4. Gregorin Milena, 4. 5. Kern Danica, 24. 4. Kovič Rezka, 26. 4. Kerč Alma, 10. 5. Kovič Marija, 26. 4. Merkužič Stane, 25. 4. Novak Slavka, 3. 5. Poharič Monika, 16. 4. Rožič Ani, 8. 5. Rems Ivanka, 7. 5. Stupica Joži, 23. 4. Smolnikar Ivana, 2. 5. Pestotnik Janko, 8. 5. Adamič Lidija, 12. 4. Klemenc Dragica, 17. 4. Kovič Elizabeta

Otroška konfekcija

25. 4. Gomboc Darinka, 28. 4. Križnik Ivanka, 23. 4. Križman Nada, 18. 4. Milič Ivanka, 6. 5. Prašnikar Stanika, 25. 4. Urbanija Pavla, 16. 4. Vrečar Vera, 18. 4. Žebalc Antonija

Sanitetna konfekcija

1. 5. Bizjak Marija, 24. 4. Gregorin Danica, 12. 4. Gabrič Marija, 10. 5. Grošelj Angelca, 29. 4. Hrovat Marija, 2. 5. Hribar Mimi, 28. 4. Keršič Ema, 26. 4. Miklič Monika, 6. 5. Poznič Francka, 17. 4. Peterc Cvetka, 3. 5. Popovič Radmila, 18. 4. Pavlič Reginca, 4. 5. Šelja Ljubica, 18. 4. Tepež Angelca, 27. 4. Vrečar Ivanka, 24. 4. Rode Peregrin,

Tkalnica ovojev

26. 4. Becjan Pavla, 16. 4. Ganič Ani, 15. 4. Gotar Helena, 16. 4. Kovač Angelca, 23. 4. Sajevec Helena, 6. 5. Svetlin Ivanka, 1. 5. Švigelj Ančka,

Pripravljalnica

15. 4. Kuhar Danica, 7. 5. Modlić Hinko,

Tkalnica širokih tkanin

1. 5. Barle Joži, 3. 5. Cerar Ivanka, 3. 5. Kovač Janko, 4. 5. Kovač Jaka, 18. 4. Lipovšek Marija, 16. 4. Pestotnik Ivan, 25. 4. Žančar Antonija, 23. 4. Cerar Božidar, 1. 5. Burja Dragica,

Belilnica

4. 5. Djurašević Rajko,

Oddelek netkanega blaga

23. 4. Jere Miro, 22. 4. Klopčič Slavko, 29. 4. Merkužič Jože,

Vodstvo TOZD Saniteta

20. 4. Kurnik Dragica, 25. 4. Podpeskar Jože

TOZD FILTRI

16. 4. Kovač Dragica, 18. 4. Narobe Majda, 16. 4. Prašnikar Marinka, 27. 4. Svarc Sonja, 21. 4. Trlep Marija, 24. 4. Volčini Jelka, 17. 4. Kovič Elizabeta,

DSSS

28. 4. Cerar Jože, 24. 4. Cerar Marko, 11. 4. Dolinšek Ciril, 13. 4. Kotnik Jože, 6. 5. Marinček Danica, 29. 4. Rožič Zdravko, 1. 5. Keršič Jože, 9. 5. Marolt Franc, 14. 4. Podbrežnik Tončka, 9. 5. Rihter Breda, 10. 5. Ristič Stanika, 24. 4. Rožič Stane, 18. 4. Repnik Marinka, 10. 5. Vrenjak Elica, 7. 5. Vrenjak Milena, 28. 4. Drobne Ljuba,

ODŠLI IZ DELOVNE ORGANIZACIJE:

Pavlič Peter — sporazumno
Merkužič Milena — umrla
Tomažič Vida — upokojena
Starbek Marija — upokojena
Klopčič Avgust — upokojen
Povirk Vinko — sporazumno
Zajc Branko — v JLA
Klančar Valentin — sporazumno

RODILI SO SE:

Jaklič Gizela — hči

Uredniški odbor:

Dušan Borštnar, Marta Drčar,
Marjan Poznič, Vladka Berlec,
Silva Mežnar — blagajnik,
Ivanka Ogorevc, Marjan Hafner,
Miha Andrejka, Jože Podpeskar, dipl. ing., Marija Presekar — korektor, Tone Stare — fotograf, Marjana Lubinič dipl. iur. — glavni urednik.

Naklada: 1200 izvodov

Tisk: Papirkonfekcija Krško

		KNJIGA ZA SLIKE	VELIKA SLAŠČICA	INDUSTRIJA RASTLIN	HOTEL V KRAJNSKI GORI	JAPON. MESTO			
		TEKMO- VALEC NA IGRAH							
		FRANCOZ. REKA							
		LETALIŠ. PRI KRAJNU ZAJC IVAN							
VRSTA GORIVA				AVT. OZ KARLOVCA		SPODNJI PROSTOR V HIŠI			
SONČNI POJAV									
ZNAMKA MILA				VRHUNSKI ŠPORTNIK		PEVKA NOVAKOVIČ TRČENJE			
JADRAN. OTOK - TUDI KONCENT. T.		KRYNO SORODSTVO			GRŠKA DEŽELA				
NEDOLOČ. ZAJMEK			MADACH IMRE	PROSTOR NA LADJI ALEKS TAIROV			LJUBKO- VALNO Ž. IME		FRANCOZ FILOZOF
SEST. V. V.	LESENA OGRAJA	CIGAN BLAGO		NESTRO- KOVNAR PREVOZ. SREDSTVO		FILM, 16. GARDNER REPUBLI- KA V AFRIKI			
POVEDEK					BENJAMIN CEAU	RAZKOJEK NARUČJA EVROPSKA REKA			
STARA UTEŽ			RIMSKA PET	PREDLOG KEM. SIMB. SREBRO	OPERA PRI VINSKI TRTI				
OBUTEV					RAZPO- REDI CEN				
TOVARNA V MARIBORU			OSEBNI PRAZNIK		TOSAMA NATRIJ		ALEKSAN- DER NEVSKI		

Nagradna križanka

IME IN PRIIMEK:

ODDELEK:

NAGRADE

Za križanko iz prejšnje številke je prispelo natanko 30 rešitev, od tega žal precej nepravilnih. Zreb je bil naklonjen sledečim reševalcem:

1. nagrada **BRODAR Jože** — SKS
2. nagrada **PLANINC Pavla** — upokojenka
3. nagrada **LUKANC Tončka** — otroška konfekcija

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Rešitve za današnjo križanko oddajte v nabiralnike do petka, 30. aprila 1982.